

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ugarske dežele za vse leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leta 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuge dežele toliko več, kolikor poštnina znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljavatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnost naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravljanje pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Deželni zbor kranjski.

(XV. seja dne 2. maja.)

Predsedoval je dež. glavar pl. Detela. Došle predloge so se odzvale pristojnim odsekom.

O proračunu normalnošolskega zaklada za leto 1899. je poročal posl. Višnikar. Proračun kaže, kako je regulacija učiteljskih plač vplivala na ta zaklad. Potrebščina za leto 1898. je znašala 398.573 gl., potrebščina za leto 1899. pa znaša 454.891 gold., pokritje pa znaša 23.937 gld., tako da je pokriti primankljava 430.954 gold. Stroški za šolo se bližajo torej pol milijonu in znašajo 32%, vseh deželnih dohodkov. Zbornica je proračun odobrila in rešila več prošenj.

Prošnja obč. zastopa Zagorje ob Savi, da naj se učiteljske plače urede tako, kakor so plače nižjih treh razredov drž. uradnikov, se je odzvala dež. odboru.

Prošnja nadučitelja Valentina Pina v Knežaku in Fr. Gross na Štreklevcu glede uvrstitve v višji plačilni razred sta se odzvali, ker deželni zbor v tej stvari ni kompetenten.

Za Pinu se je zavzel posl. Božič in z ozirom na izvrstno službovanje Pinovo predlagal, naj se njegova prošnja s toplim priporočilom odstopi dež. šolskemu svetu, kar je bilo sprejeto.

Prošnja učiteljev ljubljanskih ljudskih šol, naj se določijo službene doklade vsem jednakom na 60 gl. učiteljicam pa po 50 gl., se je ugodilo.

Prošnji učitelja L. Perkota v Žireh in J. Križarja v Metliki za draginjsko doklado sta se odzvali. Učiteljski vdomi Ani Adamič pa se je dovolila miloščina po 72 gld. za dobo 5 let.

Končno je poročevalec nasvetoval naslednji predlog:

Tistem učiteljem in učiteljicam, kateri so pri regulaciji učiteljskih plač leta 1898. manj prejeli, kakor znašajo prejšnje plače z v 11. deželnozborski seji dne 25. febru-

varja 1897. dovoljenimi draginjskimi dokladi in podporami vred, je v smislu deželnozborskoga sklepa dne 26. februarja 1898. posledobno izplačati, kar so premašili.

Ta predlog je bil sprejet, in istotako sta bili sprejeti naslednji resoluciji:

1. Vlada se opetovano pozivlja, da za uspešnejše nadzorovanje šolstva čim prej imenuje posebnega dež. šolskega nadzornika za ljudske šole na Kranjskem, in da eventualno predloži načrt zakona glede stalnih okrajnih šolskih nadzornikov po vzgledu zakona z dne 8. junija 1892, št. 92 za Gališko.

2. Deželnemu odboru se vnovič nalaže, da se poganja s c. kr. vlado za to, da s primernim zneskom prispeva k ogromnim stroškom, katere mora nositi dežela za ljudsko šolstvo.

Prošnja županstva občine Dole za podporo za popravo stare vrhniške ceste od Idrijske do Rovtarske meje se je odzvala dež. odboru v primerno rešitev.

Posl. Hribar je poročal o prošnji županstva v Št. Jerneju, da bi se členom celnih komisij osebne dohodarine izposlovale dnevščine. Prošnja se je odstopila vladi.

O prošnji županstva v Starrem trgu pri Poljanah za pospešitev zgradbe vodovoda je poročal posl. dr. Papež, ki je predlagal, naj se odkaže dež. odboru, da stvar dožene.

O tej prošnji se je vnela daljša debata, katero je provzročil posl. Schweiger, ki je s cenenimi frazami zahteval, da je treba ta vodovod prvi izvršiti in napadal deželni odbor.

Posl. Povše je odločno zavrnal Schweigerjeva natolcevanja, in posl. Murnik je speljal ad absurdum Schweigerja in tiste, ki ga posnemajo, povdarijaje, da dež. odbor absolutno ne more vsega tega storiti, kar se mu glede vodovodov leta za letom naroča. Zajedno je posl. Murnik glede deželnega dvorca pojasnil, da je prof. Hrasky operat že izdelal, da pa je operat v neka-

terih ozirih bil pomanjkljiv in se prof. Hraskemu njegov zaslužek še ni izplačal, ker še ni dognano, koliko mu gre za delo, ki ga je izvršil, odkar ni več v dež. službi. Poslanec Pfeifer je tudi podpiral prošnjo starotrskega županstva in obljudil, da se bo zanj zavzemal v drž. zboru. Ko je še poročevalec dr. Papež zavrnil Schweigerjevo zahtevo, da je ta vodovod najprej izvršiti, je posl. Schweiger svojega predloga bistven del umaknil, a zbornica je tudi prvi del njegovega predloga, da naj se призна nujnost tega vodovoda, odklonila in sprejela samo odsekov predlog.

O peticiji Fr. Pirkerja v Ribnici za doplačilo povodom zgradbe ceste Sodažica-Loški potok je poročal posl. dr. Papež. Prošnja se je odstopil dež. odboru.

Posl. Ulm je poročal o razlastitvi za napravo in obrat električnih daljnovenodov in je nasvetoval zakon, s katerim se dolöca: Tudi kadar ne nastopijo zahteve za razlastitev po § 365. bč. drž. zak., se sme, da se pospeši koristna uporaba vode, po upravnem potu odrediti, da posestniki ne-premičnin dopuste ustanoviti na svojih posestvih služnosti proti primerni odškodnosti v ta namen, da se pri elektrarnah, ki proizvajajo električno silo s pomočjo vodne sile, proizvajana električna sila napelje iz enega kraja v drug kraj čez njih svet, in da se na njem napravijo za ta tokoved potrebne stavbe in naprave. Od prevzetve take služnosti pa se morejo zemljiški posestniki oprostiti s tem, da odstopijo za izvršitev tokoveda in primernih naprav potrebnih svet; za tak odstop pa jim gre primerna odškodnina. Kadar bi z električno tokovedno napravo zemljišče izgubilo za svojega posestnika namenu primerno uporabnosti, tedaj se mora na njegovo zahtevo vse zemljišče odkupiti. Pravica do razlastitve se ne sme dalje raztegniti, nego je razlastitev potrebna za poseben namen električnega podjetja. Tej posilni pravici pa niso podvrženi: a) poslopja, b) zaprta dvorišča, ograjeni vrtovi in pokopališča, in

c) javni prostori, ceste in poti v zdržema stojčih krajih.

Po kratki debati, v katero sta posegla dež. predsednik baron Hein, in poročevalec, je bil načrt zakona odobren in sprejeta resolucija, naj vlada čim prej izpostavi za koncu sankcijo.

Posl. Ulm je poročal o oproščenju od plačevanja za lovške karte. Nasvetovani zakonski načrt določa: Lovska karta je praviloma veljavna za eno leto, lovškemu gostu izdana karta pa je veljavna le za dva tedna. Za lovško karto plačati je praviloma takso šestih kron; za vsako lovško karto pa, katera se izda zapriseženemu lovškemu nadzornemu osobju za časa njih službe, plačati se mora taksa dveh kron, za vsako lovško karto lovškemu gostu pa ena krona. Od plačevanja takse za lovško karto so oproščeni: Učenci nižjih gozdarskih šol in gozdarski vajenci (praktikantje) mej dobo svojega šolanja, oziroma učenja.

Posl. Luckmann je nasvetoval, naj se načrt vrne upravnemu odseku, da določi olajšave glede dobivanja lovških kart, po katerih je zdaj hoditi k okrajnemu glavarstvu.

Posl. vitez Langer je pritrdir Luckmannovim ugovorom in se izrekel, naj vlada naredbenim potom poskrbi, da bi glavarstva dalo županstvom primerno število lovških kart za goste proti plačilu, a neprodane karte naj bi glavarstvo konec leta vzel zopet nazaj.

Deželni predsednik baron Hein je izjavil, da je naredbenim potom nemogoče, ugoditi Langerjevi zahtevi, ker ta predlog nasprotuje veljavnemu zakonu.

Posl. Luckmann je zavrnil izvajanje deželnega predsednika kot neveljavna, ker gre pri izdaji lovških kart vendar samo za to, da se od lovcev iztira nekaj davka — dočim je deželni predsednik baron Hein se skliceval na lovski zakon iz leta 1889, dokazuječ ž njim, da glavarstva svojih pravic ne more prenašati na županstva.

Na to je posl. vit. Langer umaknil

LISTEK.

Rešena.

Spisal Julij Feemann.

(Konec.)

Utrjen je umolknih ter zrl vprašaj na poleg njega nemo sedečo ženo. Počasi je vstala, stopila k bolniku ter mu obrisala znojne kapljice s čela. Prijet jo je za belo roko ter pritisnil dolg, prisrčen poljub nanjo — dolg in bolesen. Ona je stala ravna pred njim, mirno sopeč, navidezno brez vsake razburjenosti; v njenem očesu ni bilo — niti sence negotovosti ali bojaljivosti.

„Sedi prav blizu k meni, Elza!“

Le ker je bolnik tako želel, je porinila svoj naslanjač k vozu.

Dolgo jo je goreče gledal, potem je šepetal tiho:

„Elza, sedaj šele prav vem, kaj je ljubezen!“

Toda tudi to ni na lepo ženo niti malo uplivalo.

„Ko sem te vzel za soproga“, je nadaljeval bolnik s slabim glasom, „vzel sem te le zato, ker si mi ugašala, seveda nič bolj kot poprej še mnogo drugih; saj mlad nisem bil ved in hotel sem le mirno živeti. In ko sem te imel poleg sebe, mlado, jedva razovelo bitje, polno hrepeneja... toda!

se je vzbudilo tudi v meni poželenje po ljubezni. Poltol pa se me je strah, da bi bilo kaj družega mogoče... da bi ti — morda — — — — — glas se mu je tresel, postal je vedno tišji, slednjič so prihajali samo še nerazumlji glasovi preko njegovih ust.

Ona pa je obrnila glavo v stran, da ne bi srečala njegovega pogleda.

„Čemu to, Alfred? Nikar se ne vznemirjav! Se li moreš pritožiti radi mene?“

„Ne, ne; toda ti, ti se moreš, Elza!“

Iz njegovih ust so kar vrele besede, oči so mu žarele, in voščeno rumena upala lica so gorela v vročinici. Videti je bilo, kakor da je vzplamela zadnja moč v njegovem telesu. In zopet ga je prosila Elza, naj se umiri; — kakor bolniška strežnica, katera izpoljuje svoje dolžnosti.

Urno se je branil: „Pusti me, govoriti moram še! — Elza — li veš, da trpm samo radi tebe? Premisl, še leta in leta si priklenjena na moje truplo, — Elza — leta! — To je vendar nemogoče — — — — .“

Tresoč se je iztegnil svoji suhi roki, da bi prizel lepo ženo k sebi; njeni uho se je že skoro dotikal njegovega lica:

„Elza, prosil sem doktorja strupa...“

„Ne!“ je vzkliknila mlada žena prestrašena.

Bolnik v svojem naslonjaču je hyalino in priarčno pogledal. Potem pa je vprasil tiho, kakor preče:

„Je-li si nisi še nikdar sama želetela, — prosila odrešenja?“

Obrnila se je v stran ter je položila desnico pred oči, katere so brez solz strmele predse, kakor da zro jedno samo misel; levico je prepustila možu, ki je pritiskal manjo poljub za poljubom.

„Ti angelj, ti — — ! Toda sedaj proč z mehkobo, končati moram!“

Uporabil je svoje zadnje moči ter govoril razburjen dalje:

„Ne glej me, Elza! — Ti naj bi bila srečna, ako bi živel jaz še več let, ti tako mlada, polna življenja... To vendar ni mogoče, Elza. — Zločin je, zločin, toda sklenil sem. — Dokler živim, Elza, te ne sme nihče imeti kakor ženo. — A hočem te osrečiti — zate hočem — umreti. Ko bodem mrtev, Elza — tedaj bodi brez zaprek prosta in srečna. — Rešena si — — — .“

Z zamolklim vzklikom je padla mlada žena pred voz na kolena — mramornato-bele roke je položila pred obraz, da ne bi videl mož, kako se bliska v njenih očeh, na licih, okrog pohotnih ust.

On pa je zrl nanoj; opazil je pač lahno trepetanje mladega telesa. A obraz je hotel videti! Skušal je oviti roko okrog nje vrata, da bi jo pritisnil k sebi. V najskrajnejši rasburjenosti jej zaklical: „Imej srečanje z menom! — sočutje — — — .“

Gоворiti ni mogel več, prsa so se mu

burno dvigala in znižavala. Srepo je zrl na svojo lepo ženo, katera je ležala pri njegovih nogah nepremično, ustni je pritiskala na njegovo uvelo roko. Nobene solze, nič strahu, niti upora... Neznan strah se ga je polotil, s tresočimi rokami jo je prijet za glavo ter jo skušal dvigniti, — da bi pogledal v nje lepe oči. — Ona se je branila. Ali ga ne more pogledati, ker je pošla potuhnjenošč, ker bi moral pokazati svoj pravi obraz, ker bi lehko čital v njenih očeh, da je že — — ?

Obraz se mu je spačil vsled togote. — A bil je povsem brez pomoči. Roke so bile brez vse moči. Vse se je krčilo v njem; hotel je vptiti, a ni mogel, in izmej zmedenih glasov se je začul klic:

„Elza — !“

Počasi je dvignila glavo — toda ne da bi ga pogledala, obrnila se je proč od njega ter se uničena zgrudila pred njim na tla... .

„Vlačuga — — !“ je zakričal s tresočimi, v pesti stisnjennimi rokami, katerih ni mogel dvigniti; potem je pal brezglasno nazaj v svoj voz... .

Zadnji žarki zahajajočega solnca so pošljali svoje pozdrave preko temotnega gradu s starikavima stolpoma na orumeleno, naprej nagnjeno lice mrtvega in na zlato se svetlikajoče lase mlade žene, katera je tiho ječala zarila svoj obraz v mehko preproga.

Slednjih vendar rešena!

svoj predlog in nasvetoval z ozirom na nasprotstva v manenjih, naj se specijalna debata odloži do prihodnje seje.

Posl. Murnik je zastopal mnjenje, da se Luckmannovi želi vsled zakona iz leta 1884 ne more vstreči in da treba daljših poizvedeb, če se da ta zakon tako premeniti kakor se danes želi. Govornik je nasvetoval, naj se deželnemu odboru naroči uvaževati, če bi ne kazalo §§ 2 in 8 zakona iz l. 1884 tako premeniti, da bi bilo laglje dobiti lovske karte za vnanje goste.

Zbornica je odobrila predloženi zaksinski načrt in sprejela Murnikovo resolucijo.

Prihodnja seja bo v petek.

V Ljubljani, 2. maja.

Kaj namerava grof Thun?

Ali izda jezikovni zakon ali ne? Listi pišejo najrazličnejše. Nekateri menijo, da se je ta misel radi splošnega odpora docela opustila, drugi, da se je samo odgodila, tretji, da izide jezikovni zakon s § 14., ter da potem odstopi vse ministerstvo. Seveda pride potem nov kabinet, ki si se stavi novo večino. Nekateri časopisi trdijo, da hoče Thun samo rekonstruirati svoje ministerstvo. Dosedanji naučni minister bi odstopil, na njegovo mesto pa bi prišel posl. vitez dr. Milevski. Baje odstopita do jeseni še ministra Kast in Wittek.

Škandalozne razmere pri sodišču v Hebu.

V predzadnji seji češkega deželnega zabora so interpelirali dr. Engel in tovarši radi nečuvenega škandala, kateri so provzeli sodni uradniki in meščaniv Hebu. V zadevi dra. Tieftrunka je posredoval češki odvetnik dr. Mihička pri sodišču v Hebu. Obravnava se je vršila dvakrat. Ko sta začutila dr. Tieftrunk in dr. Mihička pravkat sodišče, ju je napadla poulična sodruga ter jima grozila. Posl. Pinkas in tovarši so vsled tega zahtevali, da se zajamči omenjenima Čehoma pri drugi obravnavi varstvo. Vzlic temu pa ni vlada odredila ničesar. Pri drugi obravnavi je sodnik opevorovan branil govoriti češkemu odvetniku češko ter mu grozil, da mu da ukor ter mu vzame pravico zastopanja. Sodnik se je vedel proti dru. Mihički naravnost impertinentno. Še hujše pa je bilo, ko sta prišla Čeha iz sodišča. Množica je besnela, tako da so dra. Tieftrunka morali orožniki spremljati iz mesta, dr. Mihička pa je moral v svojem vozu braniti se z revolverjem. Ne zadosti; redar je ustavil voz in Mihička se je moral povrniti na policijsko oblast in prenočiti v zaporu. Krona vsemu pa je, da se je proti njemu uvela sodna preiskava. Posl. dr. Herold je imenoval ta dogodek azijski škandal, kajti, tako je vskliknil doslovno, nikjer ne bi našli takega strahopetstva, take malovrednosti političkih in pravosodnih oblastij, kakor je bila ta proti češkemu narodu. Za tako državno administracijo nimamo druge be-

Ulomki.

(Spisal Sevničan.)

Narava.

V naravi ne najdeš ni dobrote ni zlobnosti, ker sta ji nepoznati pravica in usmiljenost.

Priklenjena koza.

Prikleni kozo ob zid, iz katerega kljije trava; ona ne bo čutila verige, dokler ima kaj za pod zob, če je pa vse oglodala, tedaj se zmisli, da je priklenjena in skuša verigo odtrgati.

Samoljubje.

Vrzimo vse lepe nauke katekizma, vse moralizovanje, vso ljubezen, prijateljstvo vse fraze in blimbe človeške družbe v rešeto in presešljajmo to zmes do dregata. Kaj nam ostane na dnu? Edino le nek „arcanum“, ki navdaja vsa bitja prirode in se nazivlje „samoljubje“. Tudi v napredajoči kulturi tiči samoljubje — da, glej, to je celo njena glavna sila, in kultura more ta nagon le požlahtiti, nikakor pa zatreći, kajti uničila bi se s tem sama.

Brezpokojna želja vsakega človeka, zboljšati si svoj položaj, je moč, katera goni ves socijalni razvoj in napredok. Človeška sebičnost — sama na sebi — je torej čisto nравna, toda nrvastveni zakon se glasi: „Bodi srečen! — bodi zelo srečen! a ne bodi srečen, na kvar svojega bližnjega.“

Jeli to mogoče?

Zasmeh.

Za popularnost osebnosti in vsakovrstnih idej je najboljše sredstvo „zasmeh“.

sede, nego ono pokojnega Greuterja: Fej! Potem je pripovedoval govornik, kako je množica, doznavši, da je sovraženi Čeh ostal v zaporu, pela po ulicah mogočni korali Bismarckove pesmi, pesmi „Die Wacht am Rhein“, te tipične pesmi avstrijskega patriotizma. Čudimo se, je vskliknil govornik nadalje, da niso peli tudi predsednik, okrajni glavar in sodni tajnik! Ko je govornik obžaloval, da namestnika ni v zbornici, so vsklikali poslanci: Že ve, zakaj! Sramuje se! Govornik je pozival vlado, naj varuje opravičene zahteve Čehov, in je zaključil: To zahtevamo, pri tem ostajemo, to bomo skušali doseči! Ako ne pojde z lepa, si pa — in to moremo — izsilišmo od namestnika. (Viharno pritrjevanje.) „Moravska orlice“ piše: To je torej plačilo, da je češka delegacija žrtvovala svoje najdražje, ljubezen in popularnost v narodu. Zadnji čas je, da volilni krogovi krejeno na druga pota, sicer se ne bodo smeli čuditi, ako Čehi temeljito premene razmerje do vlade. Ako hebski dogodek ostane brez eksemplarične kazni, potem je konec poziciji Mladotčehov mej češkimi volilci. Nemški časopisi nacijonalne barve pa pišejo tudi v tem slučaju o češki — predzrosti, o češkem izzivanju ter se rogojo praktični vrednosti Gautschevih jezikovnih naredb. Zares, angeljskega potrpljenja in ovčje ponužnosti treba Čehom, da jim pri takih nemških atentatih na češki jezik in na osebno svobodo Čehov ne zavre kri. Tu pa se zopet kaže, da imajo Nemci v Avstriji še vedno največjo moč, naj so že v opoziciji ali v večini, in da je Slovan teptan in zaničevan, naj li že vlado še s toliko žrtvovalnostjo podpira!

Delitev Avstrije.

Velikonemško časopisje se bavi v poslednjem času z neko brošuro, ki prorokuje razpad Avstrije ter pozivlja Nemčijo, naj poseže pravočasno v dogodek, da boli svoj delež. „Kreuz. Ztg.“ pobija to brošuro in dokazuje, da se je Avstrija srečno rešila vseh kriz ter da je prebila celo pred 50 leti požar države na vseh koncih in krajih. Brošura trdi, da se Avstrija ne more dalje vzdržati kakor za dobo jednega življenja ter da mora biti nova Avstrija povsem nemška. Česar hiša Habsburžanov ni mogla docela izvršiti, to morajo storiti Hohenzolerci, t. j. germanizirati morajo vse narode, ki so v zvezi Avstrije. — Zanimivo je pač s kako nestrnostjo pričakujejo nekateri Velikonemci razpad naše države in s koliko temeljito se bavijo z njen razdelitvijo. Resnobni časopisi se seveda smejejo tej vnemi, kajti računarjem se godi, kakor tistima lovčema, ki sta pila na kožo živega medveda.

Marquis Salisbury o razmerju Anglike in Rusije ter o mirovni konferenci.

Pri banketu kraljeve akademije za umetnost je dejal Salisbury mej drugim: Posrečilo se nam je, doseči z rusko vlado prav zadovoljujočo pogodbo, in upam, da bode imela dober vpliv. Nočem govoriti obširno o tem, kako daleč segajoče posledice bo imela pogodba, toda z ozirom na razmere, ki so nastale tekom zadnjih 50 let včasih mej nami in ono veliko državo, mislim, da morem izraziti svoje veselje, da smo se pogodili glede kitajskega vprašanja. Pogodba bo v bodoče zaprečila, da bi se še kdaj križali naši in ruski interesi.

Nadalje je rekel Salisbury, da ni Anglia z nobeno državo v takozvani vojni alijanci, t. j. da bi morala skupno nositi stroške in nevarnosti vojne. Anglia je prijateljica tollerih držav na svetu, da si more le čestitati. Anglia misli, da je najvišji smoter vsakega ministra vzdržati sedanje razmere tako dolgo, kakor ostanejo bistveni interesi in čast Anglike nedotaknjeni. Gleda mirovne konference je dejal Salisbury: Ali provzroči mirovna konferenca izboljšanje razmer mej posameznimi narodi, ne vem; toda dejstvo, da je vprizoril tako konferenco narod, ki je gleda svojih bojnih sredstev mej najmočnejšimi na zemlji, to se mi zdi dobro znamenje za mirovni shod. — Salisbury je bil v tem govoru tako skromen, kajti glede vspehov na Kitajskem nadkrilje Rusija Anglijo že daleko — daleko.

Nesoglasje mej Nemčijo in Ameriko je baje že popolnoma zginilo. Cesar Viljem je brzjavil predsedniku Zjednjenih držav, Mac Kinleyu ter se mu najprisršnejše zahvalil, ker je dovolil, da se napravi še jedna nemška kabelska zveza z Zjednjenimi

državami. „Naj bi novi kabel najina velika naroda še tesnejše zvezal ter pomagal pospeševati mir, blagostanje in prijateljstvo mej državljanji“. Tako se zavrsuje brzjavka. Mac Kinley pa je nato odgovoril, da ga je neizrečeno veselilo, da je mogel prostorno ločene narode znova in tesnejše zvezati na mejsebojno korist in prijateljstvo. „Moja najbolj vroča želja in moja nuda je, da bode novi kabel nova vez mej obema strankama, in da se pri volitvah v odseki jemlje jednak ozir na obe stranki; zagotoviti se mora popolna ravnopravnost obeh jezikov v deželnem zboru, v odsekih, v deželnem odboru in v deželnih zavodih in sprejeti je v deželni statut določbo, da morajo vsi deželni uradniki biti zmožni obeh jezikov. Referati se morajo v deželnem odboru razdeliti po narodnosti in se mora zavarovati stroga pariteta; deželni zaklad mora k stroškom okrajnih šolskih zakladov prispevati 80%, in plača učiteljev na ljudskih šolah se morajo zvišati; podpirati se mora od strani dežele in države slovenska obrtna nadaljevalna šola za dekleta, trgovska zbornica pa mora podpirati slovensko obrtno nadaljevalno šolo za dečke; zagotoviti se mora podpora za razne ceste, regulacije vodil itd., dovoliti se mora dež. brezobrestno posojilo vinogradnikom, izvršiti se mora takoj sklep dež. zbor glede nakupa delnic vipsavske železnice z zneskom 100.000 gold., rešiti se mora takoj, in sicer ugodno, vprašanje o slovenski ljudski šoli v Gorici in odpraviti se morajo mestne mitnice v Gorici. — Radovedni smo, kaj potrekó k tem postulatom Lahi in pa vlada.

— „Hrvatska Domovina“ kaže že daje časa, da je prešla popolnoma v taborniških klerikalcev. Svje informacije o slovenskih stvareh zajema izključno iz klerikalnih listov, in kadar le more se, obregne ob slovenski napredni narodni stranki. Da li je to takto, da tako postopa napram stranki, katera je največ storila, da je ideja slovensko-hrvatske vzajemnosti pognala krepke korenine na Slovenskem, in katera skrbno ogiba vsem, kar bi mej Slovenci in mej Hrvati moglo provzročiti nesporazumljjenja, to prepričamo sodbi hrvatskega občinstva. Svoje nasprotstvo proti naši stranki je „Hrvatska Domovina“ pokazala tudi o prilikih občinskih volitev. S prestreljenimi črkami je naznanila, da smo zmagali s pomočjo Nemcev. Vsakdo ve, da je to obrekovanje, in da je naša stranka sama iz svoje moči premagala klerikalce in Nemce. Tako postopanje je nelojalno in nepošteno. Izmej vseh hrvatskih listov je samo „Hrvatsko Pravo“ se zavzel za resnico in zavrnilo pisarjenje „Hrvatske Domovine“. Boditi na tem „Hrv. Pravu“ izrečena naša zahvala!

— Gimnazija v Pazinu, „Piccolo“ poroča, da je vlada že dovolila ustanovitev italijanske nižje gimnazije v Pazinu in je isti tudi že dala pravico javnosti. V naši državi neverjetnosti je marsikaj mogoče, ali tega vender ne moremo verjeti, da bi bila vlada dala pravico javnosti učnemu zavodu, kateri še niti ustanovljen ni! Sicer pa izvemo resnico v kratkem, ko bo istraski dež. zbor razpravljal o tej stvari.

— „Narodna čitalnica“. Večer, katerega priredi „Narodna čitalnica“ svojim členom dne 6. t. m., obeta postati prav zabaven. Preteklo nedeljo smo imeli čast in veselje prisostvovati skušnji za pantomimo. Ker se pa bojimo, da bi se nam prihodnji ne zabranila prisotnost, nečemo ničesar izdati; vender toliko lahko rečemo, da je kretanje naših diletantov tako dovršeno, da smo se sem in tja natihoma vprašali — ali niso to igralke po poklicu? Tudi godba za pantomimo je prav ljubka kompozicija. Natankčni program objavimo jutri; za danes le odgovarjam na mnoga vprašanja, da imajo — proti vstopnini — pristop tudi nečleni; členi so proti vstopnini.

— Poročil se je včeraj gosp. Josip Košir iz Škofje Loke z gospicom Barico Tavčarjevo v Selcih. Bilo srečno!

— Mestna hranilnica v Radovljici. V mesecu aprilu 1899. leta je 157 strank vložilo 35.266 gl. 94 kr., 116 strank vzdignilo 16.543 gl. 97 kr., 36 strankam se je izplačalo posojil 29.020 gold., stanje vlog 645.941 gl. 33 kr., denarni promet 109.860 gold. 5 kr.

— V Št. Juriju pri Leki na Spodnjem Štajerskem strajali so mali otroci od 10. do 12. leta na poštni vlak Zidan most-Zagreb. Vlak je obstal, ter so dva zlikovca ujeli, jeden pa je skril v god. Starši, naj bi vender bolje pazili na otroke!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 2. maja.

— Postulati gorilskih slovenskih poslancev. V imenu slovenskih poslancev je dr. Gregorčič obširno odgovoril na hincavki

Condurango Malaga vino

(želodec krepčujoče vino).

(19–18) Sunja, 23. septembra 1898.
Blag. gosp. M. Leunster, lekar nar v Ljubljani.
Rad priznam, da je Vaše Condurango
Malaga vino pristno. Deluje posebno dobro pri
želodčni boli, krepči telo, lajsa in vzbuja slast do
jedij. Dr. J. Foinogovič, obč. zdravnik.

Iz uradnega lista:

Izvršilne ali ekskutivne dražbe:

Posestvo vlož. štev. 75, kat. obč. Gorje, ce-
njeno 3113 gld., dne 3. maja v Radovljici.
Posestvo vlož. štev. 15 in 137, kat. obč.
Prapreče, cenceno 3270 gld. in 250 gld. in 490
gld., dne 4. maja v Žatinci.
Zemljišče vlož. štev. 76, kat. obč. Juršiče,
cenjeno 70 gld., dne 5. maja v Ilirske Bistrici.
Zemljišče vlož. štev. 29, 46, 51, 57, 122 in
129, kat. obč. Ravne, cenceno 2992 gld. in 15 gld.,
dne 5. maja v Cirknici.
Zemljišče vlož. štev. 124–127, kat. obč.
Dražišče, cenceno 5037 gld., dne 5. maja v Metliku.
Zemljišče vlož. štev. 50 in 106, kat. obč.
Nomenj, cenceno 6268 gld. in 680 gld., dne 5. maja
v Radovljici.

Meteorološko poročilo.

Maj	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempera- tura v °C	Vetroti		Nebo Predvina na 24 urah
				Nosilci	Vetorivi	
1. 9. zvečer	736.3	114	sr. jzhod	jasno		
2. 7. zjutraj	737.1	60	sr. svzvod	oblačno		
2. popol.	733.9	117	sr. jzhod	oblačno		

Srednja včerajšnja temperatura 12.2°, nor-
male: 12.1°.

Dunajska borza

dné 2. maja 1898.

Skupni državni dolg v notah .	100	gld.	95	kr.
Skupni državni dolg v srebru .	100		55	"
Avtirska zlata renta .	119		45	"
Avtirska kronška renta 4% .	100		35	"
Ogerska zlata renta 4% .	119		70	"
Ogerska kronška renta 4% .	97		25	"
Avtro-ogrske bančne delnice .	920		—	"
Kreditne delnice .	356		50	"
London vista .	120		45	"
Nemški drž. bankovci za 100 mark .	58		95	"
20 mark .	11		78	"
20 frankov .	9		55 1/3	"
italijanski bankovci .	44		52	"
C. kr. cekini .	5		68	"

K Vse vrednostne papirje preskrbujte BANKA MAKS VERŠEC, Ljubljana, Selenburgove ulice 3. Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5–10 gld.

Stanovanje na Kongresnem trgu št. 12

obstoječe iz 4 sob s priblikinami se odda s
1 avgustom t. l.

Več se izve pri hišniku istotam. (834–1)

Velika, novo zgrajena vila v Kranji

z 18 lokalitetami in zraven pripadajočim parkom
se po primerni ceni proda.

Pojasnila daje **Jožef Fuso** v Kranji.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. maja 1898. leta.

Odhed iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiš. Ob 12. uri 5 m. po noči osobi vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal Ausse, Išl, Solnograd; čez Klein-Reiffing v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. sjutraj osobi vlak v Trb ž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Klein-Reiffing v Linc, Budejvice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Praga, Lipško; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoludne osobi vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoludne osobi vlak v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inmost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reiffing v Steyr, Linc, Budejvice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove var, Karlove var, Praga, Lipško, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 15 min. zvečer osobi vlak v Lesc-Bled. — **Proga v Novem mestu in v Kočevju.** Osobi vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1. uri 5 m. popoludne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano** d. k. **Proga iz Trbiša.** Ob 5. uri 46 m. zjutraj osobi vlak z Dunaj via Amstetten, Solnograda, Lince, Steyr, Išl, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljak, Franzensfeste. Ob 7. uri 55 min. zjutraj osobi vlak z Dunaj via Amstetten, Karlovih varov, Heb, Marijinh varov, Plzna, Budejvice, Solnograda, Lince, Steyr, Pariza, Geneve, Curih, Bregenc, Inmosta, Zella ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Selzthal, Beljak, Celovca, Lince, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoludne osobi vlak z Dunaj, Ljubna, Selzthal, Beljak, Celovca, Francijnsfesta, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osobi vlak z Dunaj, Lipška, Praga, Francijnsfesta varov. Karlovih varov, Heb, Marijinh varov, Plzna, Budejvice, Lince, Ljubna, Beljak, Celovca, Pontabla. — Ob 10. uri 25 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah v praznikih. — **Prihod v Ljubljano** d. k. **iz Kamnika.** Ob 6. uri 55 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. popoludne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 55 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah v praznikih. (1)

Učenca

na pod 14 let starega vsprejme v trgovino
mešanega blaga **Ivan Razberšek**

Smartno pri Litiji. (798–2)

Siluki pridejo! Dvajset oseb, moških, ženskih in otrok iz Sudana.

Najnovejša špecerijska trgovina!!!

Karol Planinšek

prej Schober, Dunajska cesta št. 8.

Oziraje se na svoj zadnji inserat, dovoljujem si slavno občinstvo opozarjati na svojo **veliko zalogo špecerijskega blaga**, kakor: raznovrstne kave, olivnegra in namiznega olja, kakao, čokolade itd.

Nadalje se istemu tudi priporočam za nakup fine pristne slirovke, najfinnejšega francoskega konjaka, tropinovca in špirita po najnižjih cenah, zagotavljajoč solidno in reeleno postrežbo. (737–5)

Kdo želi kupiti za birmansko darilo ne samo cenō, temveč tudi dobro in natančno regulirano žepno
uro, obrne naj se do tvrdke (821–1)

Janko Klopčič

prodaja raznovrstnih zlatih, srebrnih, nikelnastih in jeklenih žepnih ur, zlatnine in srebrnine
Prešernove ulice št. 4.

Žepne ure za dečke in deklice od 5 gld. naprej.

Pristno domače žganje

staro sličovko, droženko in trepirovko, fini brinjevec in horovnicovec kupite pri t vriski

Kavčić & Lilleg
v Prešernovih ulicah. (31–100)

Išče se popolnoma izurjenega pomočnika in učenca

za prodajalnico z mešanim blagom (jedila, železje, steklenina, barve). (812–2)

A. Casagrande
Ajdovščina, Primorsko.

Prva kranjska zaloga klavirjev.

Popolnoma nov (črn), brezhiben

koncertni klavir

s kriastimi strunami, slonokosteno klaviaturo, okovanim železnim glasovnikom, sedmerim železnim okrižjem, široko želesno ploščo in zvočnih luknjami, izbornemu glasu in ob slovite dunajske firme (osobno izbran) se po primerni ceni proda.

Nadalje so vedno na skladšču jako fini

kratki in Mignon-klavirji in pianino

in sicer na prodaj ali se izposojo.

Ceneje vrste kratkih klavirjev in stari preigrani klavirji so tudi v zalogi.

Priporočam se za ubiranje klavirjev tudi na dežeto.

Z velespoštvanjem (782–3)

Ferd. Dragatin

ubiralac klavirjev, Florijanske ulice št. 50.

MARIJINA KOPELJ

poleg Prul

otvorila se je v ponedeljek 1. maja

Naročila na kopanje

v lesnih in kamnitih banjah se tudi vsprejemajo.

K obilnemu obisku vabi najuljudnejše

Josipina Ziakowsky.

Razglas.

Prvi veliki letni semenj v Rovtah nad Logatcem

ki se je imel vršiti letos na tiki ponedeljek, pa je izostal radi senežnega vremena, vršil se bode

v soboto, dné 6. maja t. l.

Županstvo občine Rovte nad Logatcem

dné 29. aprila 1898.

Zupan: Janez Kavčič m. p.

Na najvišje povelje Njeg. c. in kr. apost. Veličanstva.

XX. c. kr. državna lotterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna lotterija

Jedina v Avstriji zakenito doveljena

12.728 dobitkov v getovem denarji v skupnem znesku 403.160 kron.

Glavni dobitek znaša:

200.000 kron.

Za izplačanje jamči c. kr. lotterijski dohodni urad.

Žrebjanje bode nepreklicno 15. junija 1898.

Srečka velja 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne lotterije na Dunaji, I., Riemergasse 7, v lotokolekturah, tobačnih trafikah, pri davčnih, poštnih, brzojavnih in telefoničnih uradih, v menjalnicah itd.; načrti igranja za kupovalce srečki brezplačno.

Srečke se pošiljajo poštne proste.

c. kr. ravnateljstvo lotterijskih dohodnih uradov.
Oddelki državnih lotterij.

Lastnina in tisk „Národné Tiskárne“.